

Szabadságot adni a folyóknak

Egy cseh földrajztudós a húrokba csap
Emberk, akik a víznél, a vízből, a vízen élnek,
dolgoznak, küzdenek, figyelnek és fülelnek

Brno – Jaroslav Ungermanra nem csak Morvaország dallamai voltak nagy hatással, de vizei is. A hatvankét éves földrajztudós és agronómus Délnyugat-Morvaországban, a Fehér-Kárpátokban nőtt fel egy festői hegyi patak, az Olšava közelében.

Már gyerekként tudta, hogy hivatása valamiképpen a vízhez fog kapcsolódni. Tanulmányai során először vidéki tájgazdálkodásra szakosodott, földrajzi doktorátusát Prágában, a csehszlovák Tudományos Akadémián szerezte. Már a rendszerváltás előtt számos nemkormányzati környezetvédő szervezet munkájában részt vett. Ungerman szakértőként segítette a „Union for the Morava (March) River” és a vízgondokra és tájvédelemre szakosodott „Veronika” munkáját. 2004 óta pedig tagja a cseh környezeti minisztérium vízi ökörendszerekkel foglalkozó munkacsoportjának, s habár már nyugdíjas, szüntelenül úton van. „A vízi utak vízellátásánál és szabályozásánál a legnagyobb körültekintéssel kell eljárunk” – mondja, s ő maga is ezért küzd fáradhatatlanul. Szabadidejét Ungerman szívesen tölti a víznél és a vízben, egyúttal szenvedélyes tájfotós.

1991-ben egy teljes évet töltött a strassbourgi Eco-Conseilnél. A Morvát, amely „a legerőteljesebben szabályozott vizek egyike”, elemi ügyének tekinti. A hetvenes években a folyó hetven kilométernyi szakaszát „kiegyengették”, ezzel több ezer hektár ártéri erdő és nedves biotóp pusztult el. A Duna-Elba-Odera-csatorna tervét „képtelenségnek” és teljes „örültségnek” tartja, már-már „nevetnivaló”, hogy a csatorna tervezői miféle, részint teljesen esztelen ötleteket dolgoztak ki. Ungerman célja egészen más: eredeti szabadságukat és területüket akarja visszaadni a folyóknak. (jam)